

TJÄNSTESKRIVELSE
2014-09-22

KFKS 2014/799-429

Kommunstyrelsen

Förslag till ändrad taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta ny taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning i enlighet med denna tjänsteskrivelse och dess bilagor 1, 1A, 2A och 2B vilket innebär att:

- a) Årlig risk- och erfarenhetsbaserad taxa för tillsyn enligt miljöbalken införs och börjar gälla från och med 2015-01-01 för de utbildningsverksamheter som omnämns i bilaga 2B.
- b) Timtaxan höjs till 995 kronor per timme från och med 2015-01-01
- c) Övriga mindre ändringar i bifogade bilagor införs och börjar gälla från och med 2015-01-01 (förtydligande ändringar som ger lagstöd för debitering i vissa fall där det idag inte finns stöd för sådan debitering i taxan).

Sammanfattning

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (fortsättningsvis förkortat som MSN) beslutade den 11 juni 2014 (§ 145) att tillstyrka miljöenhetens förslag om ändrad taxa för tillsynen enligt miljöbalken. Dels handlar det om att införa en årlig risk- och erfarenhetsbaserad taxa för tillsyn enligt miljöbalken. Dels föreslås höjd timavgift för att säkerställa god kostnadstäckning. Slutligen föreslås ett par mindre justeringar i form av förtydliganden och ändringar som ger lagstöd för debitering i vissa fall där det idag saknas.

Samtliga ändringar föreslås börja gälla fr.o.m. 1 januari 2015. Bedömningen är att den höjning av timtaxan som föreslås nu innebär att taxenivån inte behöver höjas inför 2016.

Ärendet

Bakgrund

Den taxa som finns idag gäller sedan 1 januari 2014. I behovsutredningen för tillsynen enligt miljöbalken för 2014-2016 framgår att det finns ett glapp mellan resursbehovet för tillsynen och tillgängliga resurser. Dessutom har miljöenhetens kunskap om tidsåtgång och kostnader för prövning och tillsyn i olika ärenden ökat ytterligare.

Ändringar i taxan

Införa årlig risk- och erfarenhetsbaserad taxa

Miljöenheten avser inleda arbetet genom att under slutet av 2014 administrera och expediera beslut till alla skolor och förskolor om att en risk- och erfarenhetsbaserad taxa börjar gälla för dem från och med 2015-01-01. I tillsynsplanen för 2014 finns tid avsatt för administrering av ändrad taxa för förskolor och skolor.

Fortsatt arbete och administrering av ny taxa enligt risk- och erfarenhetsmodellen för övriga verksamheter bör göras 2015-2016 genom att särskilt avsatt tid finns med i tillsynsplanen för dessa år. På så sätt kan nödvändig ordinarie tillsyn utföras parallellt inom ramen för våra tillgängliga resurser. Samtidigt kan erfarenheter från 2014 användas och ge effektiviseringsvinster 2015-2016. En ny taxebilaga 2B föreslås där det framgår vilka verksamheter som är aktuella för årlig taxa enligt risk- och erfarenhetsbedömning från och med 2015. Övergången till risk- och erfarenhetsbaserad taxa för de aktuella verksamheterna görs stegvis och utbildningsverksamheter föreslås bli först ut. Anpassningar behöver göras som medger fortsatt timdebitering för verksamheter som inte just nu är aktuella för beslut om sådan årlig taxa. Bilaga 1A föreslås därför få följande text som medger den åtskillnaden tillsvärdare.

Återkommande tillsyn av byggnader, lokaler och anläggningar enligt 45 § förordningen (1998:899) om miljöfarliga verksamheter och hälsoskydd och som inte omfattas av Taxebilaga 2B vilket innebär att de inte är: Gymnasieskolor, Internationella skolor, Grundskolor, Grundskärskolor, Specialskolor, Förskolor, Förskoleklasser och öppna förskolor.		timavgift
--	--	-----------

Ändrad timtaxa

Timavgiften för miljötillsynen är idag 925 kr och föreslås höjas till 995 kr vilket bedöms som en rimlig nivå även i jämförelse med andra kommuner i länet. Exempelvis har Värmdö redan idag 1020 kr, Stockholm 1020 kronor, Södra Roslagens Miljö- och Hälsoskyddsförbund 1000 kr och Solna 1020 kr. Timavgiften grundas på kostnaden för varje tillsynstimme. I beräkningen av timavgift har miljöenheten utgått från SKL:s beräkningsmodell.

Timavgiftens genomsnittsnivå i de 13 kommuner i regionen, utöver Nacka, som har rapporterat in siffror som avser 2014 till miljösamverkan Stockholm är 971 kr. Av samma

miljösamverkan framgår att timavgiften i snitt höjs med 3 % årligen i regionen vilket innebär att nyss nämnda kommuner från och med 2015 förväntas ha en timavgift på 1000 kr. i snitt.

Övriga mindre ändringar

Den ena mindre ändringen är i taxans dokument bilaga 1 där lydelsen ”uttag av timavgift för varje påbörjad halv timme handläggningstid” föreslås istället till ”varje nedlagd halv timme handläggningstid”. Den andra avser taxans dokument bilaga 1A där det bör förtydligast att timavgift även gäller för ”Ansökan om nytt tillstånd för avloppsanordning som omfattas eller omfattats av ett tidsbegränsat tillstånd”. Timavgift föreslås också via bilaga 1A för prövning av ansökan om tillstånd/medgivande till skyltning varigenom allmänheten avvisas från ett visst område, som är av betydelse för friluftslivet (enligt lag 1998:814 med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning) eftersom det ingår i tillsynsansvaret. Dessutom föreslås en korrigerande i enlighet med gällande miljöprövningsförordning så att begreppet ”hamn” införs och begreppet ”allmän hamn” tas bort i bilaga 2A.

Beredning av ärendet

Förslaget ska inordnas i processen för mål- och budget under hösten 2014.

Ekonomiska konsekvenser

Årlig avgift utifrån risk- och erfarenhet

För både tillsynsmyndigheten och verksamhetsutövarna är det en fördel att kunna budgetera och planera med en på förhand given avgift. Genom att gå över till årlig riskbaserad taxa öppnas möjligheten för en god självfinansieringsgrad samtidigt som vi kan förstärka tillsynen.

Det finns inga lagkrav på exakt hur många timmar tillsyn som krävs i skolor och förskolor. Däremot finns det riktlinjer från Sveriges kommuner och landsting (SKL) som de kommuner som har årlig taxa följer. Grundklassningen, den lägsta tid SKL anser att man bör lägga på en förskola per år, är 6 h. En fast årlig taxa skulle i snitt finansiera en förstärkning av tillsynen för en förskola från nuvarande 7-10 h vartannat år till 6 h varje år. Det innebär en ökad kostnad för förskolorna från c:a 7000-10 000 kr vartannat år, till 6 000 varje år.

Ändrad timavgift

Timavgiften används i vissa ärenden (t.ex. bostadsklagomålsärenden), som underlag för beräkning av årliga avgifter samt för avgifter för handläggning för en anmälan av ny verksamhet inom vissa områden. En ändrad timavgift kommer därför att innebära förändringar inom alla nyss nämnda områden. Se tabell 1 och 2 för några exempel på det.

Tabell 1. Exempel på avgiftsskillnad i vanliga ärenden (anmälningsavgift vid handläggning av anmälan från verksamhetsutövare om start av ny verksamhet) utifrån höjd timtaxa.

Ärendetyp	Taxa idag,	Förslag till
-----------	------------	--------------

	kr	ny taxa, kr
Ansöka om tillstånd att inrätta sluten tank för avlopp från vattentoilet och/eller bad, disk och tvätt (BDT)	4 625	4 975
Inrättande av avloppsanordning med utsläpp till mark eller vatten	7 400	7 960
Bergvärmepump för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 100 kW	4 625	4 975
Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera följande:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling <ol style="list-style-type: none"> 1. påtaglig hälsorisk: tatuering, piercing, skönhetsbehandling som innebär silikoninjektioner 2. måttlig hälsorisk: fotvård, öronhåltagning med ej slutet system, akupunktur ▪ Skola med mer än 100 och mindre än 400 elever ▪ Förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet eller resurscenter 		
	7 400	7 960
	5 550	5 970
	7 400	7 960
	6 475	6 965

Tabell 2. Exempel på konsekvenser för några verksamheter med årlig avgift inom miljöskydd.

Objektstyp	Taxa idag, kr	Förslag till ny taxa, kr
Fast årlig avgift för tillsyn av miljöfarlig verksamhet		
Oljedepå, tillståndspliktigt	27 750	29 850
Panncentral, tillståndspliktigt	32 375	34 825
Mellanlagring farligt avfall, tillståndspliktigt	13 875	14 925
Fordonstvätt, större	11 100	11 940
Kemtvätt, mindre än 2 ton tvättgods per dygn	3 700	3 980
Bensinstation	7 400	7 960

Möjligheter att påverka avgifterna

De hälsoskyddsobjekt som är upptagna i bilaga 2B delas in i avgiftsklasser för årlig avgift utifrån risk- och erfarenhetsbedömning. Istället för timavgift efter varje utförd tillsynsinsats ska de betala en årlig avgift från och med år 2015. Avgiften är påverkbar. Efter grundklassningen som införs 2015, tillförs så kallade ”riskpoäng” som påverkar den framtida inklassningen. Även erfarenheter från tillsynsbesök kan ge premiering i form av sänkt avgift om det ser bra ut alternativt extradebitering om det ser mindre bra ut.

Vid återkommande tillsyn av övriga hälsoskyddsobjekt, debiteras avgift efter nedlagd tid enligt gällande timtaxa. Bra egenkontroll gör att kortare tid behövs vid tillsyn. Det blir också längre intervall mellan tillsynsbesöken.

Miljöfarliga verksamheter som är upptagna i bilaga 2 A ska betala en fast årlig avgift för tillsynen (men verksamheter som inför miljöledningssystem erbjuds timavgift istället för fast avgift).

Kostnadstäckning

En höjning av dagens taxa på 925 kr till 995 kr i kombination med ett påbörjat arbete att övergå till mer risk- och erfarenhetsbaserad taxor är verktyg som säkerställer en god kostnadstäckning miljötillsynen. Kostnaderna har ökat årligen och behovet av resurser i miljöbalksgruppen finns beskrivet i en tidigare genomförd behovsutredning. Taxan behöver ändras för att tillsynen ska bära sina egna kostnader.

Utöver avgiftsfinansiering bekostas miljötillsynen av anslag från Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. Den del av intäkterna som är avgifter kallas för verksamhetens självfinansieringsgrad. Självfinansieringsgraden påverkas av två faktorer: kostnader för tillsynen (löner, OH-kostnader m.m.) samt intäkter i form av årsavgifter och timdebitering. I beräkningen av självfinansieringsgraden har miljöenheten utgått från SKL:s beräkningsmodell.

I Nacka har miljöbalksgruppen de senaste åren arbetat hårt för att höja självfinansieringsgraden genom effektivare arbetsätt och en större medvetenhet kring vad som ska debiteras. Detta har resulterat i att miljötillsynen gått från en självfinansieringsgrad på 34 % (2009) till 49 % 2013. Snittet för regionen var 2013 48 %. I jämförelse med andra kommuner ligger Nacka bra till när det gäller intäkter per inspektör. Detta är egentligen ett mer korrekt sätt att mäta och jämföra den ekonomiska effektiviteten i tillsynen, eftersom kommuners självfinansieringsgrad i hög grad påverkas av OH-kostnader.

Miljöbalksgruppen gjorde 49 tillsynsbesök per årsarbetskraft under år 2013. Det är en positiv skillnad jämfört mot perioden 2010 – 2012 då antalet var 37 tillsynsbesök per årsarbetskraft och år. Antalet debiterade timmar per årsarbetskraft har också ökat markant från ca 350 timmar per årsarbetskraft och år under perioden 2010-2011 till en nivå på ca 550 timmar per årsarbetskraft och år under perioden 2012-2013. Allt detta kan också ses som ett resultat av de effektiviseringar som har gjorts.

Med fortsatt fokus på debitering och den högre timtaxa som nu föreslås bedöms miljötillsynen från 2015 kunna säkerställa en självfinansieringsgrad som står sig väl i jämförelse med andra kommuner. Bedömningen är att den höjning av timtaxan som föreslås nu innebär att taxenivån inte behöver höjas inför 2016.

Bilagor

1. Förslag till taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område och strålskyddslagen samt lagen med särskilda bestämmelser för gatuhållning och skyltning

- 1A. Fasta avgifter och timavgifter för prövning, anmälan och tillsyn för olika ärendetyper inom miljöbalkens område
- 2A. Fasta årliga tillsynsavgifter för miljöfarliga verksamheter
- 2B. Årliga tillsynsavgifter utifrån risk och erfarenhetsbedömning
3. Protokollsutdrag från beslut i Miljö- och Stadsbyggnadsnämnden den 11 juni 2014

Anna Green
Miljöchef
Miljöenheten

Erik Moelv
Programansvarig för miljöbalksgruppen
Miljöenheten